

Przypominam Ci, że powinieneś systematycznie odwiedzać stronę naszego ośrodka:
<http://www.sosw.piotrkow.pl/ucze-sie-w-domu-t176/szkola-podstawowa-nr-17-t178>

Każdy temat (zwłaszcza z geografii), zawiera kartę pracy **SPRAWDŹ SIĘ!**
 Po zapoznaniu się z tematem lekcji, powinieneś sprawdzić swoją wiedzę, wypełniając w/w kartę.

Abym mogła Cię ocenić, musisz ją przelać na adres: sp17soswpt@gmail.com

Nie zapomnij w tytule maila dopisać **imię i nazwisko, klasa 7** oraz **GEOGRAFIA**.

Poznaję region, w którym mieszkam

Obszar Polski to prawdziwa mozaika krajobrazów. Na wybrzeżu występują piaszczyste plaże, Mazury słyną z pięknych lasów i jezior, a w Małopolsce znajdują się najwyższe polskie góry...

Mówiąc o swoim regionie, mamy zwykle na myśli obszar, powiat, miasto czy wieś, z którym jesteśmy emocjonalnie związani, różniący się od innych części kraju np. warunkami przyrodniczymi, kulturą czy gospodarką.

Na przebieg granic regionów historycznych Polski miały wpływ między innymi czynniki historyczne, społeczne, gospodarcze i polityczne.

Na mapie administracyjnej Polski nazwy województw nawiązują do nazw dużych miast oraz regionów historycznych i przyrodniczych.

W Polsce regiony są najczęściej utożsamiane z województwami. Podział ten nie zawsze jest jednak zgodny z granicami ukształtowanymi historycznie. Ponadto geografowie, na podstawie różnych kryteriów, wydzielają regiony fizycznogeograficzne (np. Pojezierza, Karpaty), ekonomiczne (np. region rolniczy Żuławy Wiślane) czy turystyczne (np. Wybrzeże Bałtyku).

Dlatego tak ważne podczas opisywania regionu jest określenie **granic i położenia**.

Aby lepiej poznać własny region, musisz wiedzieć, z jakich źródeł informacji skorzystać. Dzięki nim scharakteryzujesz jego **środowisko geograficzne**, czyli wskażesz cechy przyrodnicze i pozaprzyrodnicze (społeczno – kulturowe oraz gospodarcze). Dowiesz się również, jakie wydarzenia historyczne wystąpiły w twoim regionie i czym zasłużyli się jego mieszkańcy.

Wiele informacji zdobędziesz samodzielnie dzięki **obserwacjom terenowym**. W ten sposób możesz np. określić **ukształtowanie powierzchni** twojego regionu: czy przeważają w nim tereny nizinne, wyżynne czy górskie. Obserwacje terenowe pomogą ci również spojrzeć na poszczególne elementy krajobrazu okiem geografa. Jezioro, w którym kąpiesz się latem, może się wówczas okazać oczkiem polodowcowym, a pagórek, z którego dzieci zjeżdżają na sankach lub nartach – wzniesienie moreny czołowej.

Ważną rolę w bezpośrednim zdobywaniu informacji o regionie odgrywa również kontakt z rodziną i ze znajomymi. Możesz np. przeprowadzić **wywiady** ze starszymi osobami. Rozmowy te pomogą ci ustalić między innymi: jak wyglądało to na miejsce kilkadziesiąt lat temu, kto je zamieszkiwał np. czy była to inna mniejszość narodowa lub etniczna, kto przyczynił się do rozwoju społeczno-gospodarczego regionu.

W czasie wywiadu z rodziną lub ze znajomymi możesz odnaleźć wiele cennych fotografii regionu.

Raporty, zestawienia oraz dane statystyczne dotyczące regionu są dostępne w różnych urzędach.

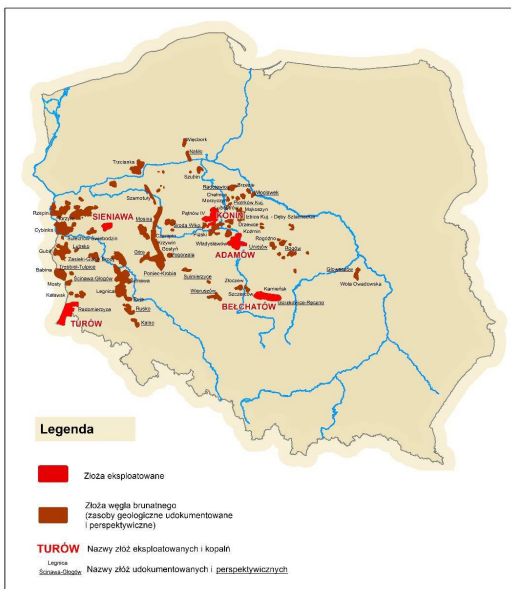
Położenie geograficzne swojego regionu możesz opisać, korzystając np. ze szczegółowym map. Przebieg granic twojego województwa oraz nazwy województw, które z nim sąsiadują, ustalisz na podstawie **map administracyjnych** znajdujących się między innymi w **atlasie geograficznym**. Znajdziesz w nim również **mapy fizycznogeograficzne** i **krajobrazowe**, dzięki którym potwierdzisz obserwacje terenowe dotyczące ukształtowania powierzchni terenu. Z kolei na podstawie **map transportowych** opiszesz sieć dróg i linii kolejowych.

Niektóre szczegółowe mapy regionu są drukowane w **przewodnikach turystycznych** czy jako osobne publikacje najczęściej mapy składane.

Część z nich możesz zdobyć w **urzędzie marszałkowskim województwa, urzędach miast** oraz w **biurach informacji turystycznej**.

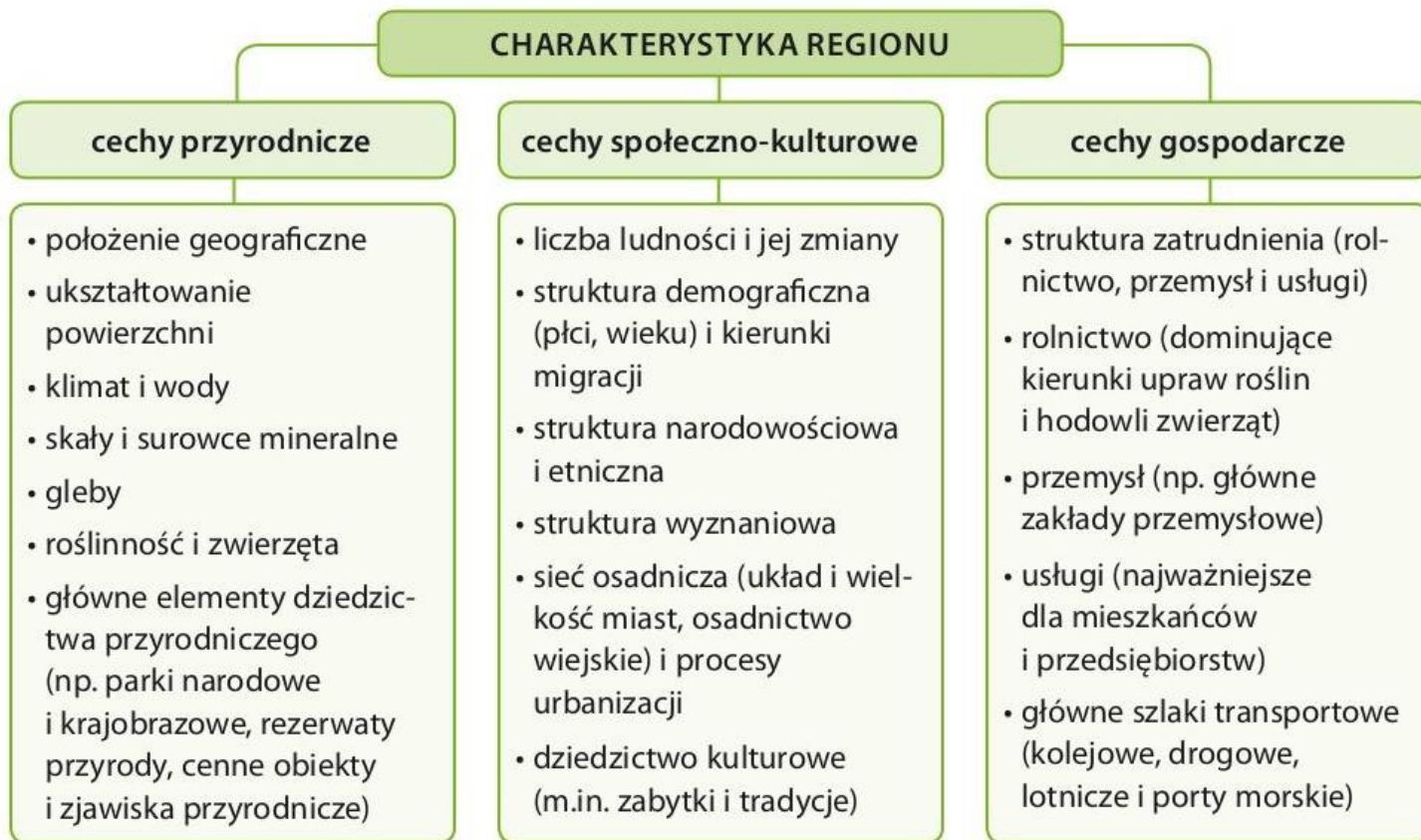

Wiele ważnych treści dotyczących swojego regionu znajdziesz w **podręcznikach** oraz **źródłach internetowych**. Umożliwią ci one opisanie takich cech przyrodniczych, jak klimat, wody przede wszystkim rzeki jeziora, a także rodzaj gleb.

Dzięki tym źródłom zdobędziesz również informacje dotyczące złóż surowców mineralnych oraz rodzajów skał, które występują w regionie. Istotne jest ustalenie, czy w twoim regionie dominują skały magmowe np. granit, bazalt, osadowe np. piaski, żwiry, gliny czy przeobrażone np. marmur.

Podręczniki, roczniki statystyczne oraz Internet ułatwią ci też poznanie **szaty roślinnej i świata zwierząt**. Znajdziesz w nich między innymi wiadomości dotyczące szczególnie cennych walorów przyrodniczych i krajobrazowych objętych różnymi formami ochrony.

Z internetowych oraz drukowanych **roczników statystycznych** dowiesz się, ile osób żyje w twoim regionie oraz czy liczba się zwiększa, czy zmniejsza. Scharakteryzujesz także **strukturę płci i wieku mieszkańców**, co pozwoli ci np. ustalić, czy społeczeństwo tego regionu się starzeje. Dzięki rocznikom statystycznym oraz Internetowi opisziesz również **strukturę narodowościową, etniczną i wyznaniową** mieszkańców. Z tych samych źródeł, a także od rodziny i znajomych uzyskasz informacje dotyczące **struktury zatrudnienia oraz głównych kierunków produkcji rolnej i przemysłowej**. Dzięki nim opisziesz również najważniejsze walory turystyczne twojego regionu.

■ Sukcesy Polaków na arenie międzynarodowej

Z każdym regionem naszego kraju są związane wybitne osobowości, które odniosły sukces zarówno w kraju, jak i na arenie międzynarodowej. Dorobek wielu z nich został uhonorowany prestiżowymi nagrodami, takimi jak Nagroda Nobla czy Oscary. Niepodważalne sukcesy naszych rodaków bez wątpienia wywierają ogromny wpływ na kształtowanie pozytywnego wizerunku Polski.

W 1991 r. w świecie naukowym zawrzało. Właśnie wtedy pochodzący ze Szczecinka astronom – Aleksander Wolszczan – ogłosił, że poza Układem Słonecznym istnieją inne planety. Ze względu na to przełomowe odkrycie prestiżowe pismo „Astronomy” umieściło go wśród 25 największych odkrywców wszech czasów, obok Isaaca Newtona [wym. niutona], Mikołaja Kopernika i Galileusza.

Andrzej Wajda (1926–2016) był jednym z najwybitniejszych polskich reżyserów filmowych i teatralnych. Ten urodzony w Suwałkach twórca zdobył ponad 30 nagród filmowych, w tym Oscara za całokształt twórczości (w 2000 r.). Do jego najśłynniejszych filmów należą „Popiół i diament” i „Człowiek z marmuru”.

Kilkanaście lat temu za sprawą skoczka narciarskiego z Wisły (Beskid Śląski) – Adama Małysza – Polaków ogarnęła małyszomania. Pasma jego sukcesów (m.in. czterokrotne wywalczenie tytułu mistrza świata i Kryształowej Kuli oraz zdobycie czterech medali olimpijskich) wzbudziło podziw milionów ludzi, także z wielu innych państw.

Jedną z najwybitniejszych polskich poetek i eseistek, Wisława Szymborska (1923–2012), urodziła się w Kórniku pod Poznaniem. W 1996 r. za swą twórczość otrzymała literacką Nagrodę Nobla. Związany z tym faktem gwałtowny wzrost popularności ceniąca sobie spokój autorka określiła ironicznie „tragedią sztokholmską”.

■ Euroregiony

Jedną z form współpracy międzynarodowej między Polską a sąsiadującymi z nią państwami są euroregiony. Obecnie jest ich 16.

Przejawem współpracy między partnerskimi regionami zagranicznymi jest na przykład organizacja imprez kulturalnych, takich jak festiwale i festyny.

Dobrego tygodnia ☺

Ewa Szkólnik